

FRANCMÀÇONERIA EN EL SEGLE XXI, té raó d'existir?

Quan vàrem venir al setembre de l'any passat, vàrem fer una exposició dedicada a presentar el Règim Escocès Rectificat de manera detallada, avui, més que tornar a abordar l'assumpte des d'un punt de vista històric, ho farem des de la perspectiva de la vigència o no del missatge maçònic a la nostra societat actual, tot analitzant si aquesta Institució té raó d'existir en aquest segle que tot just hem acabat d'encetar. També estudiarem, que pot aportar l'Ordre Maçònica a l'home d'avui.

Per poder valorar la vigència o no de l'ideal maçònic, ens veiem obligats a donar un cop d'ull al panorama maçònic actual, tant el nacional com l'internacional, tot veient les diferents Obediències que el configuren, i la idea que d'aquest ideal maçònic es fan així com els mitjans per aconseguir-lo.

Així doncs, crec que abans de res, s'imposa definir aquest ideal maçònic. Potser el lema més conegut pel que és defineix la maçoneria és la trilogia: LLIBERTAT -IGUALTAT - FRATERNITAT. Doncs bé, resulta que encara que la majoria de gent ho associi a la institució maçònica, no té res a veure amb ella, si no amb la Revolució Francesa i els seus temps - el segle XVIII, anomenat "segle de les llums" i que jo m'atreveria a qualificar també de les "ombres" - temps que transcorregueren en paral·lel amb la major efervescència de la maçoneria a França i que va acabar convertint-se en el seu lema.

No fa falta ser molt estudiós per adonar-se'n que la trilogia esmentada no s'ha complert en aquest mon nostre, i que el lema maçònic no ha sabut imposar-se després de més de dos segles d'existència. El nostre mon, només és lliure en aparença; les desigualtats socials, son cada vegada més acusades i les relacions entre els éssers humans, podem qualificar-les del que vulguem, menys de fraternes. Vist des d'aquest punt de vista, la Maçoneria ha fracassat estrepitosament, donat que no ha sigut capaç de portar ni aplicar llur missatge al nostre mon.

Un altre aspecte pel que és coneix i fins i tot s'estima - sobretot als països d'àmbit anglosaxó on finançien diverses institucions sanitàries - és el de la beneficència, però si posem l'accent només en l'aspecte dinerari, aviat ens adonarem que qualsevol telemarató dels que avui s'organitzen per recaptar fons per l'esclerosi múltipla, posem per cas, és capaç de reunir molts més fons que totes les Obediències maçòniques plegades.

Vist així, no hagués estat necessari convocar una conferència per analitzar la vigència o no de l'ideal maçònic, ni la utilitat d'aquesta institució per l'home d'avui. Resultaria obvi, que la Maçoneria estaria totalment passada de moda i serviria per ben poca cosa. No obstant això, jo els hi dic que la Maçoneria Tradicional continua sent perfectament vigent i els hi demostraré, perquè, però també els diré que no tots els maçons som iguals, demostrant-los igualment perquè.

És en el procediment per aconseguir els objectius proposats, on la maçoneria, o millor dit, cert tipus de maçoneria, ha fracassat. Tots els intents i esforços per conuença a la raó humana perquè obri el bé, han fracassat, perquè no és a la raó a qui devem adreçar-nos sinó al cor de l'home. Si volem eradicar la misèria d'aquest mon nostre, abans deurem d'eradicar-la del cor humà. Si volem ser veritablement lliures, abans deurem alliberar-nos dels vicis i passions desordenades que ens esclavitzen. Si volem acabar

d'una vegada per totes amb la guerra, amb totes les guerres, abans deurem fer creixe la pau al nostre cor.

Només des d'aquesta perspectiva té sentit i raó d'existir la Institució Maçònica, perquè el seu missatge toca la mateixa essència de l'ésser humà, en aquesta essència intemporal que té a veure amb l'home de tots els temps, del present, del passat i del futur. Aquest és el sentit quan parlem de construir el Temple interior. No és un temple de pedra, sinó que és un Temple que és construeix en el cor de l'home. Una reconstrucció que permeti a l'home reintegrar-se en llur grandesa original, quan era un amb el seu Creador i participava amb Ell de la construcció de la Gran Obra. És de tot punt evident que el treball a dur a terme és de caire espiritual. Tota aquesta reconstrucció s'opera per mitjà de la Iniciació, perquè la Maçoneria Tradicional és una via iniciàtica com més endavant veurem.

Però, també resulta clar, que tot i que des de fora s'ens vegi als maçons per un igual, la maçoneria no és un fet monolític, ni tots els maçons estem pels mateixos postulats o com a mínim diferim en els mitjans per aconseguir-los.

La Maçoneria no és monolítica. De fet mai ho ha estat, i això, des del mateix inici de la maçoneria moderna que és la que ens ha arribat als nostres dies. Hi ha que parlar de diferències, i aquestes diferències arrenquen des del mateix passí de la maçoneria operativa a maçoneria especulativa. Encara que ràpidament, direm que quan ens referim a maçoneria operativa, s'entén a la maçoneria de gremis de constructors, i quan ens referim a l'especulativa, és al resultat de la primera a partir de l'acceptació de nous membres que no tenien res a veure amb l'ofici de construir. Ja des d'aquest primer moment, en el primer quart del segle XVIII, els criteris sobre quina havia de ser la finalitat en el successiu de la Institució, i els mitjans per aconseguir-ho, van diferir els uns dels altres. Aquesta diferència de criteris, és materialitzà l'any 1751, quan la Gran Lògia de Londres s'escindí en dos, quedant la Gran Lògia coneguda com dels "Antics", defensors de la Tradició maçònica, separada de l'anomenada dels "Moderns", redactors de les noves constitucions, en les que s'introduirien tota una sèrie de canvis i innovacions que suposaven a la pràctica una "descristianització" de texts i rituals, posició reprovada pels "Antics", fidels als orígens cristians de la maçoneria. Aquesta separació, perdurà al llarg de 62 anys, fins arribar a 1813, en què és va arribar a un acord de síntesis, formant-se l'actual Gran Lògia Unida d'Anglaterra, cap del que avui coneixem com Maçoneria Regular, i que a partir de l'any 1929, va anar aglutinant a totes les Grans Lògies que en els diferents països volien sotmetres a llur dictat. Amb el passar dels temps, en mica en mica, és varen anar alineant posicions, quedant internacionalment, d'un cantó una Maçoneria de caire anglosaxó, coneguda com a "Regular", i un altre de caire "Lliberal".

Així mateix, veurem també, dintre d'aquest context, on se situa el Règim Escocès Rectificat, sistema maçònic tradicional, i el Gran Priorato de Hispania, Obediència que ho practica en exclusiva en el nostre país.

Veiem la llista a qui ens referíem. La llista d'Obediències maçòniques existents en el nostre país, no és curta, sobre tot, tenint en compte que aquest tipus d'associació, solament va tornar a tenir existència legal al nostre país a partir de 1977. Veiem-la. Gran Logia de España, Gran Lògia Simbòlica Espanyola, Gran Priorato de Hispania, Gran Oriente Español Unido, Gran Oriente Ibérico, Gran Orient de Catalunya, Gran

Lògia de Catalunya, Gran Logia de Canarias, Derecho Humano; i molt probablement em deixi alguna. Això pel que fa a Obediències de l'estat espanyol, a la que cal afegir, les Obediències estrangeres, però que tenen Lògies treballant sobre el territori, com és el cas del Gran Orient de França, la Gran Lògia Femenina de França, el Gran Orient d'Andorra, etc. La llista, com poden veure no és petita, i si ampliem el nostre estudi a països on la maçoneria no ha estat prohibida o perseguida, la llista es faria molt més llarga.

De tot aquest llistat d'Obediències, la Gran Lògia Unida d'Anglaterra a qui abans ens referíem, només reconeix al nostre país la Gran Logia de España, quedant tota la resta d'Obediències enquadrades, sempre segons ells, dintre de la Maçoneria que defineixen com a "irregular".

Quin son els criteris definitoris de la Maçoneria Regular?, bàsicament 8 punts o "principis" més una Regla denominada de 12 punts. Dels 8 principis bàsics, destacarem tres, els punts 2º, 3º i 4º, que diuen així:

2. La creença en el Gran Arquitecte de l'Univers i de llur voluntat revelada, deu constituir una obligació essencial per a tots els seus membres.

3. Tots els iniciats deuran jurar les seves Obligacions sobre el Volum de la Llei Sagrada, degudament obert, on estigui la revelació del abans citat, de conformitat amb la consciència particular de la persona que sigui iniciada.

4. Que sols poden ser membres de la Gran Lògia, així com de les Lògies en particular, exclusivament barons i que la Gran Lògia no tingui relacions maçòniques de cap mena, amb qualsevol tipus de Lògies o cossos maçònics que admetin, com a membres, a persones del sexe femení.

De la Regla de 12 Punts, extraurem els punts 1º i 7º, que diuen així:

1º La Francmaçoneria és una Fraternitat iniciàtica, que té com a fonament tradicional la creença en Deu, Gran Arquitecte de l'Univers.

7º Els Francmaçons prenen llurs obligacions sobre el Volum de la Llei Sagrada, per tal de donar al jurament prestat sobre el mateix, el caràcter solemne i sagrat indispensable per llur perennitat.

Hem extret aquests texts del lloc oficial a internet de la Gran Lògia d'Espanya. Dels 3 principis extrets del total de 8, dos d'ells deixen ben clar – al menys en teoria – la obligatorietat per a tot maçó "Regular" de la creença en Deu, com a Gran Arquitecte de l'Univers i de prendre llurs compromisos – en aquest cas, juraments, doncs és posa a Deu per testimoni – sobre el Volum de la Llei Sagrada. Els dos punts extrets de la Regla de 12 Punts, venen a dir el mateix. El tercer Principi que he llegit, el que fa referència a no tenir relació maçònica amb Lògies o cossos que admetin com a membres persones del sexe femení, ho comentarem més endavant.

En resum, per a les anomenades Obediències Regulars, és d'obligat compliment la creença en Deu i la presència del Volum de la Llei Sagrada en llurs reunions. Cal comentar, que aquestes Obediències obriren aquesta norma a membres procedents de les

altres dues religions revelades: la islàmica i la jueva, tot continuant, però, amb l'exigència en qualsevol cas de la creença en Deu, permetèn en els interessats, això si, prendre llurs juraments, d'acord a la religió de la seva procedència, damunt l'Alcorà o sobre la Tora. En realitat, aquest és el resultat de la situació de "consens" com ara és diu, a què és va arribar a Anglaterra, entre la Gran Lògia dels "Antics" i la dels "Moderns" i que a la pràctica va suposar una rebaixa a les exigències de sortida; una "descristianització" de facto dels texts i rituals vigents fins aleshores.

Feta aquesta distinció, entre el llistat Obediències anomenat, queda una llarga llista on és barregen, tant Obediències absolutament respectuoses amb els principis enumerats com a criteris de reconeixement mutu entra Grans Lògies Regulars - però que no estan reconegudes per la Gran Lògia Unida d'Anglaterra, al seguir aquesta la normativa de reconèixer només una Obediència Regular per país - com aquelles altres Obediències dites de la línia "lliberal", que s'ordenen al voltant del Gran Orient de França, Obediència que l'any 1877, decidí suprimir a totes les Lògies de la seva jurisdicció, l'exigència de creure en Deu i la de prestar llurs compromisos sobre el Volum de la Llei Sagrada, tot deixant a cadascú que fes el que cregués oportú.

Aquesta decisió del Gran Orient de França, li va suposar la total pèrdua de reconeixements per part d'Anglaterra, i la convertí en líder de la tendència "lliberal" dins la maçoneria.

Queda un altre aspecte a analitzar, i és el que la Maçoneria es consideri com una associació iniciàtica, i la postura - tant teòrica com pràctica - que cada una de les Obediències del conglomerat esmentat pren al respecte.

Però, en què consisteix la iniciació?. La iniciació, com molt bé defineix René Guénon, "és la transmissió d'una influència espiritual". És un segon naixement, un naixement a una altra realitat "més elevada" dins la jerarquia del Coneixement, entenent tot allò com la ciència del Coneixement de Deu. La iniciació, és una operació per la que és posa en funcionament un procés de renovació i reconstrucció de l'ésser interior de l'home, en particular, a nivell d'un estat de lucidesa de consciència. Aquesta operació consisteix, per dir-ho així, en extreure a l'home dels seus condicionaments habituals, els del món dit profà pels maçons; mon desordenat, desorientat, desarrengat - que ja no té regles, ni ordre, ni orientació - es podria dir sense rumb, per analogia amb la brúixola que s'ha tornat boja perquè ha perdut el nord (o l'Orient com diem els maçons), i a continuació reinserir aquest home en un conjunt orgànic harmoniosament ordenat i "orientat".

La iniciació, fa entrar al "profà" en l'àmbit del que és sagrat. Per això, tot el que és diu i tot el que és fa, deu, forçosament, per una part obeir a les regles de la ciència simbòlica - ja que simbolisme és el llenguatge natural del que és sagrat - i per un altre, desenvolupar-se sota les formes immutables d'un ritual - ja que l'acció sagrada és també per naturalesa ritual. La mateixa iniciació maçònica, és una cerimònia que comporta les característiques que acabo de dir, i no una vana formalitat d'admissió.

La maçoneria tradicional, és una de les formes per les quals ha estat transmesa la iniciació a la nostra societat occidental; forma cristiana, o si és vol, forma judeucristiana. I sens dubte, és la forma més apropiada en aquesta civilització, però val a dir que no és l'única, ja que cada cultura de la humanitat té la seva. L'Islam té el sufisme, així com l'hinduisme i d'altres cultures orientals tenen les seves propies vies,

els seus propis camins de retorn a la Unitat, però la via que per naturalesa li correspon al mon occidental, és la iniciació maçònica que es pot trobar a la Maçoneria de Tradició. D'aquí, que aquesta tendència actual a la nostra societat, que cerca les vies iniciàtiques de les cultures orientals, sigui totalment il·lògica i antinatural, donat que s'aparta de la cultura que l'hi és pròpia, ja que tot ritual que observi les regles de la Tradició, està pensat per, i per a un context determinat pel que ha estat creat.

Però vostès és poden preguntar: és indispensable haver rebut la Iniciació, perquè es doni la possibilitat de retorn a l'Origen?. Esmentarem a Guénon: "...no estem a l'època Primordial on tots els homes posseïen de manera normal i espontàniament un estat actualment vinculat a un alt grau d'iniciació", i continua dient més endavant: "estem al *KALI-YUGA*, és a dir, en un temps on el coneixement ha esdevingut ocult i on només alguns poden encara aconseguir-ho, sempre i quant, es posin en les condicions requerides per tal d'obtenir-lo; una d'aquestes condicions és la Iniciació". La Iniciació, vincula a l'iniciat amb la Tradició Unànime i Primordial, a través de la cadena iniciàtica amb la que està lligada; bé podria dir-se que és una taula de salvació, una nau per navegar per les perilloses aigües del psiuisme.

Per acabar amb la iniciació, iniciació que al mon occidental ha anat sempre lligada als oficis, especialment els relacionats amb la construcció, diré, que és tant antiga com els temps. Joseph de Maître, afirmava, tot referint-se a la iniciació, que "nasqué el dia que varen néixer els dies". El seu origen és diví, i neix de la infinita bondat del Creador vers la criatura, ja que mitjançant la iniciació, possibilita que aquesta pugui tornar a reintegrar-se al seu estat original perdut per raó de la caiguda. Queda per dir, que la iniciació que rep el maçó, la rep de manera virtual, queda per fer, que aquest sàpiga desenvolupar-la i fer-la passar del virtual al real, passi que és dur a terme, mitjans el que és coneix com a treball maçònic, treball que el maçó té tota la vida per dur a terme, podent aconseguir o no, la gran Obra.

Definit el fenomen iniciàtic, queden per veure les diferents postures al respecte.

Començarem com hem fet abans per la Gran Lògia d'Espanya. A la seva pàgina web oficial, i a la pregunta: què és la Maçoneria?, respon així: "*La Maçoneria, dita també Francmaçoneria, és una Ordre iniciàtica, esotèrica, elitista i cavalleresca que pretén l'evolució ètica, moral i espiritual dels seus membres. La seva estructura tradicional es constitueix en un sistema educatiu, filosòfic, tradicional i simbòlic, a la recerca del coneixement per arribar a la Veritat. La creença en un Deu únic, al qui anomena Gran Arquitecte de l'Univers, juntament amb l'amor, el servei a la humanitat i la fraternitat universal, son les bases fonamentals de llur Sistema*". Sembla clar, al menys teòricament, que per la Gran Lògia d'Espanya, representant de la maçoneria regular al nostre país, la Maçoneria és una Ordre iniciàtica. Altra cosa és com es visqui realment el fenomen iniciàtic a les seves Lògies.

No m'ha estat possible accedir amb la mateixa facilitat a la informació que facilita cadascuna de la resta d'Obediències, i donat que seria massa llarg entrar a analitzar la postura adoptada Obediència per Obediència, ho farem des de la perspectiva en què aquestes, s'hagin allunyat o no dels principis tradicionals. He sentit dir, sobretot a maçons de l'ala "liberal", que la maçoneria treballa pel progrés de la humanitat, i venint l'asseveració d'on ve, haig de suposar que s'entén per progrés, l'exclusió del nostre, mon i la nostra societat de tota noció sacral, de tota noció de Deu.

Guénon, deia que estem al *Kali-yuga*. La tradició judeocristiana parla del mon caigut, que és el nostre estat actual, mon de la confusió, on res és el que sembla, i al mig d'aquesta confusió, ens equivoquem sobre les veritables necessitats de la humanitat. Malauradament, unes quantes Obediències maçòniques han fet llur pròpia interpretació de l'actual noció de progrés a qui em referia, i en ares, a le per un altre part, justa incorporació de la dona a la societat, han obert les seves Lògies a la dona, convertint-les en mixtes, el que suposa des d'un punt de vista tradicional, una total desviació de tot procés iniciàtic autèntic, i això que acabo de dir, no és pas una afirmació meva, sinó de René Guénon. Voldria senyalar, que quan parlo de desviació ho faig referint-me a la maçoneria mixta i únicament a ella; altra cosa molt diferent és la maçoneria exclusivament femenina.

És precís aclarir, arribats en aquest punt, que no vull dir en absolut que la dona no estigui capacitada per a la Iniciació, ans al contrari, solament, que aquest fet no es pot dur a terme de qualsevol manera. Malgrat que el Gran Priorat d'Hispania, el qual presideixo, no admet la dona en el seu si, tinc que dir que ni jo ni ningú pot esgrimir el més petit argument que incapaciti la dona per a la Iniciació. Abans ho he dit, que al mon occidental, els ritus iniciàtics estaven vinculats als oficis, i la dona, tenia els seus propis ritus iniciàtics, adaptats a oficis més particularment femenins, i a través dels quals duia a terme llur treball de realització interna. Aquests oficis, estan relacionats sobre tot amb el teixit, com va ser el cas de les "filadores de seda".

Desgraciadament, cap ritual que es refereixi a aquest tipus d'iniciacions femenines, sembla haver-se conservat fins avui, al menys pel que fa a Occident, encara que se sap, això si, que aquests oficis estaven vinculats al Companyonatge, organització iniciàtica artesanal molt propera a la Maçoneria. Això succeí, per exemple, en l'art de la tapisseria al llarg de l'Edat Mitjana occidental. Tot sovint, aquests tapissos, d'una suggestiva i gran bellesa, a més d'una laboriosa composició artesanal, es confeccionaven per adornar les catedrals construïdes precisament per maçons i companyons. El que fa suposar que existien tallers, paral·lelament a la construcció d'aquests edificis, dedicats exclusivament a aquesta mena de treballs, i com a conseqüència, en estreta relació amb la pròpia feina de constructors i arquitectes. Tanmateix, els tapissers i tapisseres, eren dirigits en la seva feina per mestresses teixidores i bordadores, que, a la vegada que ensenyaven les tècniques de l'ofici, també transmetien el seu codi simbòlic. Que una dona, en aquest cas concret, fora la que dirigís també als homes, ens indica amb claredat la preeminència de l'element femení a l'art del teixit. De tota manera, cal senyalar que tot ofici desenvolupat conjuntament per homes i dones, ha estat sempre quelcom excepcional, ja que en una societat tradicional sempre existí una clara distinció entre oficis masculins i femenins, els quals estan adaptats a les condicions particulars de la naturalesa de l'home i la dona, que, encara que una en essència, és doble, i es manifesta com a dual, i en aparent oposició en el pla de les formes. Els ritmes de les estacions, els cicles i els períodes de la lluna i les collites..., estan tant units al propi organisme de la dona, que aquesta les viu de forma espontània i natural. Aquest, és un ritu del qui participa per imperatiu diví, i al qual no cal afegir-hi res, perquè està en ella mateixa.

Tenint, doncs, la Maçoneria un origen artesanal, llur simbolisme està, d'una o altra manera vinculat a qualsevol dels oficis tradicionals, i particularment, com hem pogut veure, als relacionats amb el teixit. D'altra banda, René Guénon es refereix a l'art del brodat com un exemple d'ofici exclusivament femení, tot ressaltant el fet que aquests

oficis, son perfectament susceptibles de servir de suport a una iniciació. El que ens porta a la conclusió que és a través del brodat, pres com una parcel·la dins l'ordre dels oficis femenins, com es pot assolir la síntesi que faci possible la transposició simbòlica amb el propi simbolisme de la Maçoneria. Hi ha un molt interessant treball, bastant més extens sobre aquest tema, de la María Angels Díaz, titulat “La Masonería y el Arte del Bordado”, d'on he extret alguns paràgrafs, que aporten moltes més dades sobre aquesta forma d'iniciació femenina.

La incorporació de la dona a la nostra societat, s'està duent a terme en molts casos en substitució de l'home, i és en això mateix on rau l'error. Ni l'home pot substituir en tot a la dona, ni la dona a l'home. Hem d'entendre, que hem de caminar junts i realitzar-nos, desenvolupant cadascun les potencialitats intrínseques a la seva pròpia naturalesa. En llur confusió, la maçoneria mixta incorpora la dona amb criteris equivocats. No es pot utilitzar un ritual, que comporta un simbolisme creat pels homes i pensant en els homes, concebut per desenvolupar les capacitats pròpies de la naturalesa i sensibilitats masculines, ser aplicat sense més ni més a la dona, amb naturalesa i sensibilitat essencialment diferents. Hi ha que desenvolupar un ritual apropiat, que no és altra cosa que un mètode, per despertar l'estat de consciència de la dona – que és d'essència i naturalesa particular – que li permeti la seva pròpia construcció interior. El mateix Règim Escocès Rectificat, practicat al si del Gran Priorat d'Hispania, està estructurat en quatre graus simbòlics, i una Ordre Interior que és una Ordre de Cavalleria cristiana, doncs bé, els hi puc assegurar que tot el simbolisme d'aquest sistema maçònic està enfocat a despertar la consciència i sensibilitats masculines. Posar-hi al mig de tot això a la dona, a més d'una estupidesa, és des d'un punt de vista iniciàtic i Tradicional, simplement aberrant.

Amb el que acabo d'exposar, a més de clarificar postures respecte a la dona i el fenomen iniciàtic, hem deixat fora de la llista unes quantes Obediències per apartar-se amb molt de l'autèntica Tradició i anar absolutament desorientades. Feta aquesta primera tria, del llistat inicialment esmentat, ens queda una Obediència per part de la maçoneria dita “Regular”, i a l'altre costat, aquelles Obediències, masculines o femenines, respectuoses amb la Tradició iniciàtica, i entre elles el Gran Priorat d'Hispania.

Val a dir, que a l'altre costat, alineats amb la maçoneria dita “lliberal”, ens trobem Obediències, absolutament respectuoses amb els principis d'una Societat Iniciàtica tradicional, juntament amb altres de caire totalment distint, capficades per un “progrés” del tot discutible i amb el propòsit, en determinats casos, que la Institució Maçònica intervingui directament a la societat i al nostre, mon actual.

A tot això, on ens situem nosaltres, els Maçons practicants del Règim Escocès Rectificat del Gran Priorat d'Hispania?, doncs a l'origen del que era i sempre ha estat la nostra Institució, en mantenir viva una via iniciàtica que permet reconciliar a l'home amb Deu, reconstruir a l'home del seu estat de decaïment actual, fent-lo descobrir la grandesa de llur origen, reconstruint el seu temple interior, polint la pedra bruta – símbol del seu estat actual - per poder formar part d'un temple de pedres vives. Crec que queda clar amb tot això, que el treball a fer és de caire espiritual.

Així doncs. Què fa el Règim Escocès Rectificat alineat amb la maçoneria “lliberal”? Bé, no sempre hem estat aquí, fins a primers de gener de l'any passat, vàrem estar

alineats i barrejats amb els d'enfront, amb els “Regulars”, que al nostre país estan representats per la Gran Lògia d'Espanya, amb qui, donades les teòriques coincidències, semblaria que ens hi sentíssim més representants, però la veritat no és així, i la realitat demostra que aquests, estan més a prop dels seus opositors del que pogueren semblar; en realitat, la confusió és més gran, duent-se a terme una autèntica cerimònia de la confusió i l'ambigüitat.

A manera d'il·lustració del que estic dient, res millor que un exemple clarificador. Anem a una Obediència com la Gran Lògia d'Espanya, representant oficial al nostre país de les Obediències de la línia “Regular”, encapçalada per la Gran Lògia Unida d'Anglaterra, la que exigeix la creença en Deu, Gran Arquitecte de l'Univers, i la presència del Volum de la Llei Sagrada a les reunions. El seu Gran Mestre, el M.R.G. Josep Corominas, publica a la seva pàgina web oficial www.gle.org, el text d'una conferència titulada: **¿Tiéne algún sentido la Francmasonería en los albores del siglo XXI?**, pronunciada el passat 12 de setembre, davant un Congrés Maçònic celebrat a Panama. Al llarg d'aquest text, passa a enumerar les principals característiques que, segons ell, i no oblidem que en tant que Gran Mestre, les seves paraules comprometen la Institució que representa, les principals característiques, deia, que al seu criteri conformen la Institució Maçònica, i que son:

- El simbolisme,
- La fraternitat,
Aquí ve la part més interessant, on l'ambigüitat en la definició arriba gairebé fins el paroxisme:
- L'espiritualitat o religiositat entesa com una emoció fonamentada en la convicció d'una harmonia entre nosaltres i l'univers, que la fa compatible amb altres formes de religiositat, *tant l'aconfessional* (sic) com la pròpia de les distintes confessions,
- La racionalitat.

I continua més endavant enumerant els distints modes i maneres en les que els maçons, en tant que ciutadans, (amb això hi estem del tot d'acord) deuen influir a la societat actual. A destacar el redactat un tant ambigu del punt 3º, on necessita un munt de matisacions per afirmar la religiositat necessària a tot membre que vulgui ser-ho d'una societat iniciàtica, així com la precisió de religiositat aconfessional, que no se ven bé a quin tipus de religiositat es deu referir, inclinant-me a pensar, que en realitat darrera d'aquesta ambigüitat s'hi emmascara el descreïment o el total escepticisme. Voldria que recordéssim els Principis – abans enumerats – de la Maçoneria Regular i la Regla de 12 Punts, texts extrets de la web oficial de la G.L.E. i les opinions i exposicions del seu Gran Mestre, que acabo de dir, publicades a la mateixa web, que fan palesa l'ambigüitat, el si però no, i la confusió que regna en aquesta Obediència, el que fa, que els Principis que diuen sustentar siguin només teòrics i aquests no siguin recolzats per la gran majoria de maçons que la componen.

Queden així establerts els principis en què és sustentada la Maçoneria, segons la Gran Lògia d'Espanya.

Comparativament, veiem ara els principis que proclama el GRAN PRIORAT D'HISPÀNIA, a la seva pàgina web oficial www.rectificado.org, és a dir, la visió que és fa de l'Ordre Maçònic. Diu així:

“ El Règim Escocès Rectificat té per finalitat, mantenir i fortificar, no ja solament a l'Ordre Interior, sinó també a les Lògies Maçòniques, els principis sobre els que és sosté, que son:

- La fidelitat a la religió cristiana, fonamentada en la fe en la Molt Santa Trinitat,
- L'adhesió als principis i tradicions, tant maçòniques com cavalleresques, del Règim Escocès Rectificat, que és tradueixen en aprofundir en la fe cristiana i a l'estudi de la doctrina esotèrica cristiana, ensenyada en el si de l'Ordre,
- El perfeccionament d'un mateix per la pràctica de les virtuts cristianes, per tal de vèncer les passions, corregir els defectes i progressar per la via de la realització espiritual,
- La dedicació a la pàtria i al servei al proïsme,
- La pràctica constant d'una beneficència activa i esclaridora en vers a tots els homes, sense distinció de raça, nacionalitat, situació, religió i llurs opinions polítiques i filosòfiques.

En definitiva, i com ja dèiem, la realització espiritual que el Règim Escocès Rectificat proposa com a objectiu als seus membres – tot donant-los els mitjans per aconseguir-ho, és el de tornar a ser homes vertaders, temples de Deu, Un en Tres Persones ”.

Tenim aquí la definició oficial per part de dues Obediències, de les finalitats de la Institució Maçònica, la primera, situada com a paladí de la Regularitat oficial internacional, i l'altra, situada entre la maçoneria dita “l'liberal”, però sustentant uns principis que no tenen res a veure amb els que sustenten la majoria dels companys de viatge, però paradoxalment, vivint en un àmbit on cadascú, viu i deixa viure.

Vull recordar, que jo mateix i la majoria de membres el Gran Priorat d'Hispania, hem estat a la vora de vint anys vivint en el si de la Gran Lògia d'Espanya, d'on vam tenir que marxar al trobar-nos estranys a casa de qui – teòrica i oficialment – havia d'estar pels mateixos postulats que nosaltres, amb l'excepció, si es vol, de no estar circumscrits a la obligatorietat de professió de la fe cristiana, podent acceptar persones de religió jueva o musulmana.

Crec que queda clar que no podem contemplar la Maçoneria com un fet monolític, i que malgrat que vistos des de fora, tots els maçons portem manil, existeixen substancials diferències que ens distingeixen, tant pel que fa a objectius com els mitjans per arribar-hi.

Tornant al títol d'aquesta conferència: **FRANCMAÇONERIA EN EL SEGLE XXI**, ens podem preguntar: així doncs, té raó d'existir la maçoneria al segle XXI?, la meua resposta és rotundament que sí, però aquesta resposta ve condicionada en la mesura del que cadascú li vulgui demanar. Primer hem de decidir que volem i després, no queda altre remei que escollir.

Tinc que dir, com ja he fet moltes altres vegades, que la Maçoneria, el fenomen iniciàtic en si mateix, no pot ser multitudinari. Per la seva mateixa naturalesa és forçosament minoritari. Si veritablement, la maçoneria en general conduís a l'home cap a la llum, a la vista de tants milions de maçons estesos per tot al món, aquí està fallant alguna cosa, doncs al nostre món li falten molts llums; només cal veure les notícies de cada dia.

Sense voler entrar en controvèrsia amb la majoria d'Obediències maçòniques, alguna cosa està fallant en tot això.

Si el que demanem a la maçoneria és protagonisme i trobar honors que donin resposta a les nostres frustracions personals, no ho trobarem. Si el que demanem és poder manar, perquè no ens ho deixen fer a casa o a la feina, fracassarem. Si volem ser solidaris i fer beneficència davant les necessitats materials de la humanitat, més val que ens apuntem en una ONG. Si volem influir directament a la nostra societat i volem lluitar en contra les desigualtats socials, més val que ens apuntem a un partit polític o a un sindicat de classe. Si el que demanem són relacions socials, o contactes amb vistes a possibles negocis, existeixen altres associacions i clubs socials i empresarials. Res de tot això pot oferir-nos la Francmaçoneria i cal malfiar-se de qualsevol Obediència que, encara que sigui dissimuladament ens ho doni a entendre.

No és que el Règim Escocès Rectificat sigui contrari a influir benèficament a la humanitat ni a exercir la beneficència en la seva més àmplia accepció, només que és situa a una altra perspectiva; en la perspectiva que regenera l'ésser humà fent-lo conscient de la seva grandesa d'origen, provocant una revolució interna en ell mateix, perquè aprengui i pugui treure a l'exterior tota la beneficència, tota la bondat de la que al ser humà és capaç. És d'aquesta manera com en tot cas el Règim Escocès Rectificat pretén que els seus membres influencïn la societat. Exercint l'amor al proïsme, en primer lloc en el seu cercle més immediat, ja que del primer lloc on cal arrancar l'egoisme és del cor humà.

Solament des d'aquesta perspectiva té futur la Maçoneria en ple segle XXI. La Maçoneria, o és així o no serà. La realitat la tenim a la vista. La Maçoneria mala entesa, va tenir el seu moment de glòria, entre el segle XVIII i XIX als Estats Units i l'Amèrica del sud, amb l'alliberament de les antigues colònies de les seves corresponents metròpolis, protagonitzat per personatges com Simon Bolivar, José Martí, Sanmartín o José Rizal, i a Espanya també, quan ser maçó era un requisit ben vist als cercles progressistes de l'època de la República. Però a partir de la segona meitat del segle XX i a l'actualitat, existeix una profunda crisi a les Lògies, fruit de la confusió i l'allunyament dels principis tradicionals que han convertit les Obediències maçòniques en associacions mundanes.

Torno a repetir-ho: la Maçoneria ben entesa, el fenomen iniciàtic en si mateix, no pot ser multitudinari. Per la seva mateixa naturalesa és forçosament minoritari, i en conseqüència elitista, i no perquè vulgui ser elitista, sinó simplement perquè l'estat del món actual no acompanya les finalitats que comporten els principis Tradicionals, i per agreujar encara més la situació, moltes Obediències maçòniques, volen arranjar la falta de socis per mantenir les despeses de l'associació, tot rebaixant els criteris d'admissió i adequant la seva concepció de la Institució maçònica, al gust i aspiracions del món profà, món que abans hem definit com ha desorientat i desordenat. Només una Maçoneria inspirada i respectuosa de veritat – però de veritat de la bona i no teòricament - en els principis de la Tradició, aquella que René Guénon defineix com a Tradició Primordial, només des d'aquesta perspectiva, té sentit la Iniciació Maçònica.

Ara és quan, la reforma empresa per Jean-Baptiste Willermoz, Rudolph Saltzman, Bernard de Turkheim i tants altres Germans torna a prendre sentit, perquè la reforma que suposa el Règim Escocès Rectificat, no va dirigida a l'home del segle XVIII, del

XIX o del XXI; va dirigida a l'home essencial, i en essència, les necessitats de l'home no han canviat pas tant. En aquest sentit, les necessitats de l'home de les cavernes son les mateixes que les de l'home de l'espai, i en aquestes necessitats, si que pot donar resposta la Maçoneria Rectificada. I és per tot això, que m'atreveixo a proclamar sense por a equivocar-me, que la Maçoneria Rectificada és la maçoneria del futur, a l'igual que ho és al present i ho ha estat del passat.

Barcelona, 20 d'abril de 2004
Biblioteca Pública Arús

Ramon Martí Blanco
Gran Mestre / Gran Prior
GRAN PRIORAT D'HISPÀNIA